

Δυναμικά Επαγγέλματα: Εκπαίδευση και κατάρτιση για τον παραγωγικό μετασχηματισμό

Πολλά από τα επαγγέλματα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) είναι αρκετά δυναμικά, δηλαδή παρέχουν καλύτερες προοπτικές απασχόλησης και αμοιβές. Πρόκειται για μεσαίου επιπέδου επαγγέλματα, κυρίως στους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας οι οποίοι επεδείκνυαν αξιοσημείωτη δυναμική ως βασικοί πυλώνες αύξησης των θέσεων εργασίας και ενίσχυσης της απασχόλησης την περίοδο μεταξύ της κορύφωσης της οικονομικής κρίσης και της εκδήλωσης της πανδημίας.

Συγκεκριμένα, μεταξύ 2013-2019, η απασχόληση στη μεταποίηση, τα logistics, τις ΤΠΕ, την ενέργεια και την εξόρυξη αυξήθηκε ταχύτερα από ότι η απασχόληση στο σύνολο της οικονομίας. Το 2019, το 68% των εργαζομένων στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους απασχολούνταν σε επαγγέλματα ΕΕΚ, όταν για το σύνολο της οικονομίας, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 37%. Μεταξύ των επαγγελμάτων ΕΕΚ, πολυπληθέστερες κατηγορίες είναι οι «Χειριστές», οι «Τεχνίτες» και τα «Επαγγέλματα Διοίκησης και Οικονομίας», που επιδεικνύουν αξιοσημείωτη δυναμική και εξελίσσονται ως βασικοί πυλώνες ενίσχυσης της απασχόλησης.

Με άλλα λόγια, πρόκειται για κλάδους και επαγγέλματα με σημαντική προοπτική για τους εργαζόμενους, καθώς βρίσκονται στο επίκεντρο των αναζητήσεων των επιχειρήσεων για κατάλληλα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Καθώς όμως, οι παραγωγικοί κλάδοι απορροφούν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του ανθρώπινου δυναμικού, εντείνεται η ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης του συστήματος ΕΕΚ και περαιτέρω διασύνδεσής του με τις προκλήσεις του παραγωγικού μετασχηματισμού ώστε να προσφέρει τις συγκεκριμένες, σύγχρονες, γνώσεις και δεξιότητες που θα επιτρέψουν στους ανθρώπους να βρουν δουλειά, και στις επιχειρήσεις να καλύψουν τις επιχειρησιακές τους ανάγκες.

Η ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, διευρύνει τις προοπτικές απασχόλησης και δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να καλύψουν εξειδικευμένες τους ανάγκες. Για αυτό, ο ανασχεδιασμός των προγραμμάτων ΕΕΚ είναι μια διαδικασία με αμοιβαία οφέλη για εργαζόμενους, υποαπασχολούμενους, άνεργους και επιχειρήσεις, και μια κρίσιμη προϋπόθεση προκειμένου να υποστηριχθεί αποτελεσματικά η μετάβαση προς ένα αναπτυξιακό υπόδειγμα προσανατολισμένο στην παραγωγή και τις εξαγωγές, με περισσότερες και καλύτερες δουλειές.

Τα συμπεράσματα αυτά, μεταξύ άλλων, προκύπτουν από την έρευνα που διενήργησε ο ΣΕΒ στο πλαίσιο της συμμετοχής του στα Περιφερειακά Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ), για τον εντοπισμό και την ανάδειξη των διαφόρων δυναμικών επαγγελμάτων, ανά Περιφέρεια ή και ανά κλάδο που προέρχονται από το σύστημα της ΕΕΚ.

Ο ΣΕΒ συμμετέχει ενεργά στη συζήτηση για τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, και καταθέτει προτάσεις και αναλύσεις ώστε να αξιοποιηθούν από ένα ευρύ φάσμα αρμόδιων φορέων (Υπ. Παιδείας, Υπ. Εργασίας, ΟΑΕΔ, ΕΣΠΑ κ.α.) για την αντιστοίχιση των δυναμικών και πολυπληθών επαγγελμάτων ΕΕΚ με θεματικές περιοχές εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη βελτίωση της διασύνδεσης της ΕΕΚ με τις επιχειρήσεις.

Βασικά ευρήματα

- Υπάρχουν δυναμικά τεχνικά επαγγέλματα που προέρχονται από την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση όπου αυξάνει ο αριθμός εργαζομένων και παρέχονται καλές προοπτικές απασχόλησης και αμοιβών, και είναι σημαντικό η ΕΕΚ να εστιάσει εκεί.

Τομέας Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας

Διευθυντής: Χρήστος Α. Ιωάννου
Senior Advisor: Νίκος Γαβαλάκης
Policy Analyst: Ζήσης Μανούζας
Policy Analyst: Κυριάκος Φιλίνης

Για πληροφορίες: E.socialaff@sev.org.gr | T: 211 5006 148

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

- Το 2019, η απασχόληση σε κλάδους όπως η Μεταποίηση, τα Logistics, οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, η Ενέργεια και η Εξόρυξη, το 2019 η απασχόληση αντιστοιχούσε στο 17% του συνόλου. Σε αυτούς τους κλάδους, ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης την περίοδο 2013-2019 είναι υψηλότερος από ότι για το σύνολο της οικονομίας.
- Τα επαγγέλματα ΕΕΚ είναι ιδιαίτερα σημαντικός πυλώνας της απασχόλησης στους παραγωγικούς κλάδους (68%). Καθώς μεγαλώνει η συμβολή των παραγωγικών κλάδων στη συνολική απασχόληση, εντείνεται η ανάγκη διασύνδεσης της ΕΕΚ με αυτούς ώστε να προσφέρει προγράμματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων, και άρα να βοηθάει και την επαγγελματική προοπτική των συμμετεχόντων σε αυτή.
- Ο ρόλος της ΕΕΚ είναι κομβικός καθώς πρέπει να εφοδιάζει τους συμμετέχοντες με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες, να διευκολύνει την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και να λειτουργεί με γνώμονα τις παραγωγικές ανάγκες των επιχειρήσεων.
- Η προσαρμογή της ΕΕΚ στις τεχνολογικές και οικονομικές συνθήκες θα επιτρέψει στο ελληνικό παραγωγικό οικοσύστημα να καλύψει τις ανάγκες σε γνώσεις και δεξιότητες και να ενισχύσει την απασχόληση με κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε δυναμικές, ανερχόμενες παραγωγικές δραστηριότητες και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας.
- Παράλληλα, η προσπάθεια αναβάθμισης της ΕΕΚ είναι ανάγκη να συνδυαστεί και με πρωτοβουλίες σε άλλα, συναφή πεδία, όπως, για παράδειγμα, τα **Ρυθμιζόμενα Τεχνικά Επαγγέλματα** όπου οι παραγωγικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν διαρκείς και σοβαρότατες ελλείψεις κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και καθυστερήσεις στις διαδικασίες αδειοδότησης.
- Στην Περιφέρεια, αυξήθηκαν από δύο το 2013, σε τέσσερις το 2019, οι περιφέρειες με μερίδιο απασχόλησης στους παραγωγικούς κλάδους υψηλότερο από 20%. Αυτές οι Περιφέρειες κατέγραψαν και ορισμένους από τους υψηλότερους ρυθμούς αύξησης της απασχόλησης συνολικά. Ωστόσο, υπάρχουν περιφέρειες με ενδείξεις υπερβάλλουσας ζήτησης – δηλαδή ελλείψεων στην προσφορά ανθρώπινου δυναμικού για κάποια από τα επαγγέλματα της ΕΕΚ.
- Η αντιστοίχιση των δυναμικών και πολυπληθών επαγγελματιών ΕΕΚ με εξειδικευμένες θεματικές περιοχές εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη εισροή και οδηγό για τον ουσιαστικό ανασχεδιασμό των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών φορέων (ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, Σχολές Μαθητείας ΟΑΕΔ).

A. Η εξέλιξη της συνολικής απασχόλησης και της απασχόλησης σε κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους την περίοδο 2013-2019

Μεταξύ των ετών 2013 και 2019 σημειώθηκε αξιόλογη αύξηση της απασχόλησης τόσο στο σύνολο της οικονομίας όσο και στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους της (**Μεταποίηση, Logistics, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών - ΤΠΕ, Εξόρυξη και Ενέργεια**). Ειδικότερα, ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στη χώρα αυξήθηκε κατά 11,3%, ενώ ακόμη **μεγαλύτερη ήταν η αύξηση της απασχόλησης στους κρίσιμους αυτούς παραγωγικούς κλάδους** η οποία, για την ίδια περίοδο, ανήλθε σε 18,4%. Ως αποτέλεσμα, **οι παραγωγικοί κλάδοι συνέβαλαν κατά περίπου 25% στην αύξηση της συνολικής απασχόλησης**. Επιπλέον, το μερίδιο της απασχόλησης στους εν λόγω κλάδους της οικονομίας, ως ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης, διευρύνθηκε κατά μία εκατοστιαία μονάδα, με την αύξηση να προέρχεται από τους κλάδους της **Μεταποίησης, των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και των Logistics (Δ1)**.

Δ1. Αριθμός απασχολούμενων και ποσοστιαία μεταβολή της απασχόλησης για τα έτη 2013 και 2019 στο σύνολο της οικονομίας και στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους (εντός παρενθέσεων το μερίδιο κάθε κλάδου ως προς τη συνολική απασχόληση).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Κρίσιμοι παραγωγικοί κλάδοι και σύνολο οικονομίας	2013	2019	Μεταβολή 2013-2019 (%)
Μεταποίηση ¹ 	324.718 (9,2%)	377.065 (9,6%)	16,1
Logistics ² 	142.941 (4,1%)	169.536 (4,3%)	18,6
Εξόρυξη ³ 	9.603 (0,3%)	12.489 (0,3%)	30,1
ΤΠΕ ⁴ 	53.806 (1,5%)	73.128 (1,9%)	35,9
Ενέργεια ⁵ 	27.708 (0,8%)	29.600 (0,8%)	6,8
Σύνολο κρίσιμων παραγωγικών κλάδων	558.776 (15,9%)	661.818 (16,9%)	18,4
Σύνολο οικονομίας	3.513.197	3.911.030	11,3

1 Κλάδοι 10 έως 33 ΣΤΑΚΟΔ 08

2 Κλάδοι ΣΤΑΚΟΔ 08: 49 Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών, 51 Αεροπορικές μεταφορές, 52 Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, 53 Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.

3 Κλάδοι ΣΤΑΚΟΔ 08: 05 Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη, 06 Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, 07 Εξόρυξη μεταλλευμάτων, 08 Λοιπά ορυχεία και λατομεία και 09 Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης.

4 Κλάδοι ΣΤΑΚΟΔ 08: 61 Τηλεπικοινωνίες, 62 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες, 63 Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας.

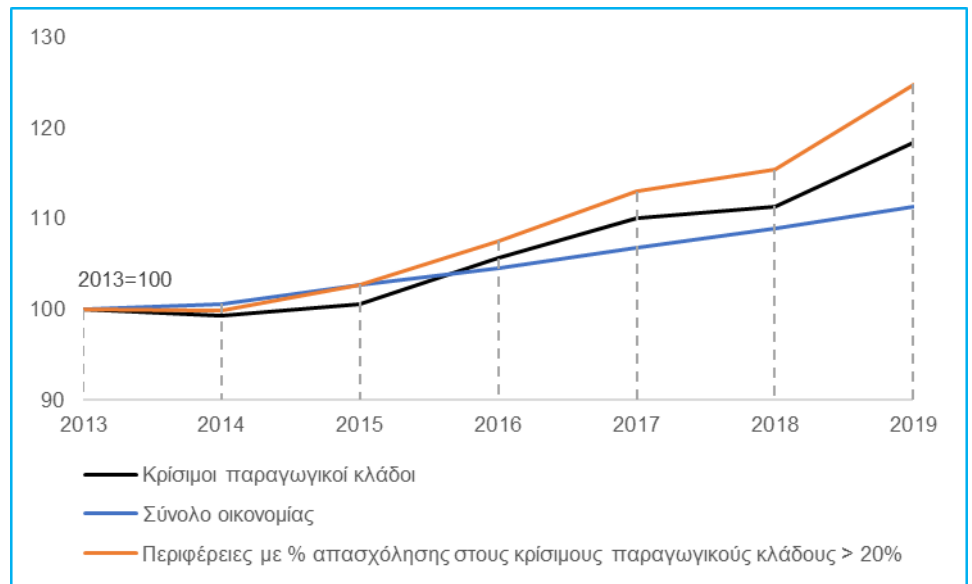
5 Κλάδος ΣΤΑΚΟΔ 08: 35 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού

Ακόμη πιο δυναμική αποδείχθηκε η ετήσια εξέλιξη της απασχόλησης στους παραγωγικούς κλάδους καθώς, με εξαίρεση μια οριακή υποχώρηση το 2015, ο ρυθμός αύξησης για τα υπόλοιπα έτη ήταν υψηλότερος από τον αντίστοιχο ρυθμό αύξησης της απασχόλησης για το σύνολο της οικονομίας (**Δ2**).

Δ2. Εξέλιξη της συνολικής απασχόλησης και της απασχόλησης σε κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους για το σύνολο της οικονομίας και για επιλεγμένες Περιφέρειες, 2014-2019, 2013 = 100.

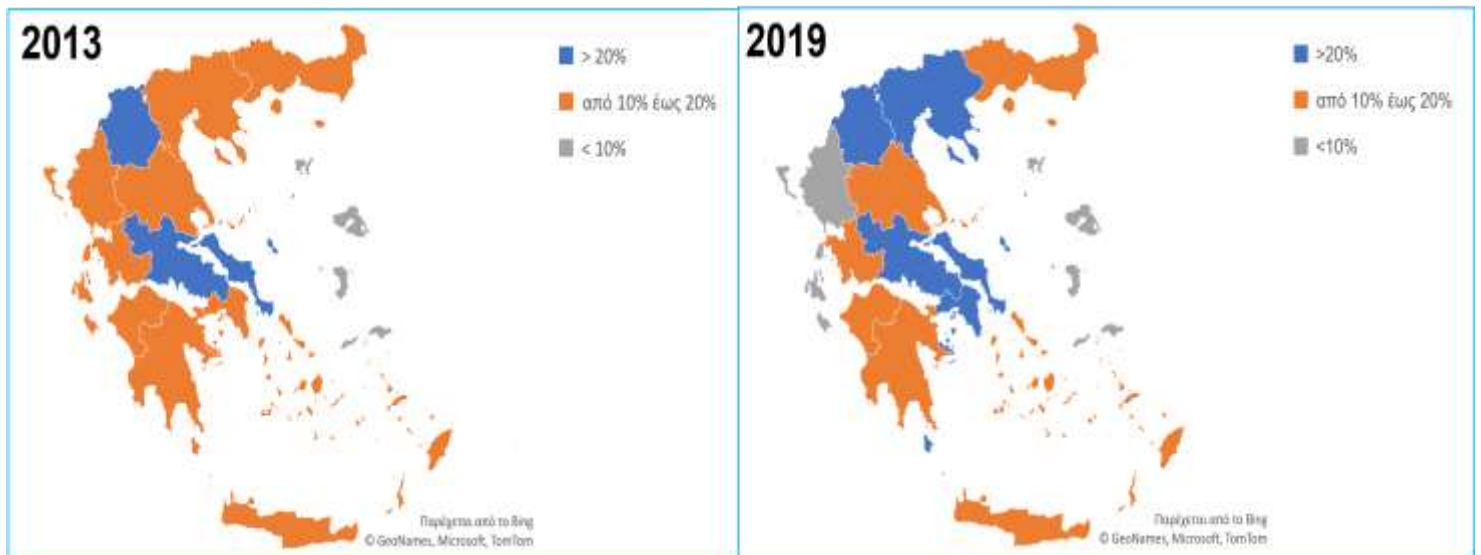
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Αξίζει να σημειωθεί ότι, από το 2013 έως το 2019, οι Περιφέρειες με ποσοστό απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους υψηλότερο από 20% αυξήθηκαν από δύο σε τέσσερις. Αυτές είναι κατά σειρά η Στερεά Ελλάδα, η Δυτική Μακεδονία, η Κεντρική Μακεδονία και η Αττική, με τις δύο τελευταίες να υπερβαίνουν το 20% εντός της εξεταζόμενης περιόδου (Δ3). Επιπλέον, οι εν λόγω Περιφέρειες κατέγραψαν, όχι μόνο δυναμικότερη αύξηση της απασχόλησης σε ετήσια βάση (Δ2), αλλά και ορισμένα από τα υψηλότερα ποσοστά αύξησης μεταξύ 2013 και 2019 (Δ4).

Δ3. Μερίδιο της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους ανά Περιφέρεια, 2013 και 2019

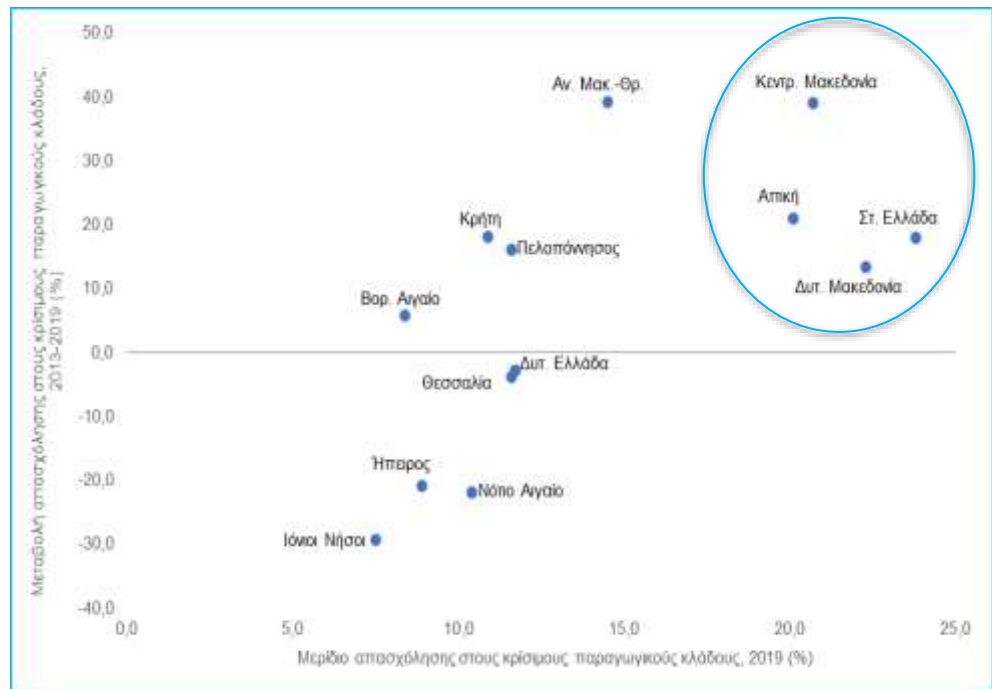
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Δ4. Μερίδιο της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους (%), 2019, και μεταβολή της απασχόλησης μεταξύ 2013 και 2019 ανά περιφέρεια (%)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Όσον αφορά την εξέλιξη της απασχόλησης σε επιμέρους παραγωγικούς κλάδους ανά Περιφέρεια, έχει ενδιαφέρον να επισημανθεί η σημαντική άνοδος των κλάδων της **Μεταποίησης** στις περιφέρειες **Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Στερεάς Ελλάδας και Αττικής**. Αξιοσημείωτο είναι, επίσης, το γεγονός ότι η απασχόληση στον κλάδο των **Logistics** αυξήθηκε με διψήφια ποσοστά σε 9 από τις 13 Περιφέρειες της χώρας. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφηκαν στο **Βόρειο Αιγαίο**, στο **Νότιο Αιγαίο**, στην **Πελοπόννησο** και στα **Ιόνια Νησιά**. Στον κλάδο των **ΤΠΕ**, οι πλέον αξιόλογες επιδόσεις εντοπίζονται στις Περιφέρειες της **Κεντρικής Μακεδονίας**, της **Θεσσαλίας**, της **Ηπείρου**, της **Δυτικής Ελλάδας** και της **Αττικής**.

B. Δυναμικά επαγγέλματα της περιόδου 2013-2019

Η ανάλυση της εξέλιξης και του μεγέθους της απασχόλησης ανά επάγγελμα εστιάζει κατ' αρχήν στους παραγωγικούς κλάδους και στα επαγγέλματα που προέρχονται από την **Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ)**. Ειδικότερα, αφορά σε επαγγέλματα **μεσαίου επιπέδου προσόντων** – επαγγέλματα των κατηγοριών 4 έως 8 της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08) – με εξαίρεση το επάγγελμα «Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και της επικοινωνίας», το οποίο κατατάσσεται στην κατηγορία 3 της συγκεκριμένης ταξινόμησης. Τα στοιχεία αναφέρονται σε επαγγέλματα με διψήφιο επίπεδο ανάλυσης¹. Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται κατ' αρχάς το μερίδιο της απασχόλησης στα επαγγέλματα της ΕΕΚ στους πέντε κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους, προκειμένου να αναδειχθεί η σχετική βαρύτητα των εν λόγω επαγγελμάτων. Ακολούθως, εντοπίζονται εκείνα τα επαγγέλματα που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη δυναμική με διπλό κριτήριο το **μέγεθος και την εξέλιξη της απασχόλησης**. Στη συνέχεια, τα επαγγέλματα που αναδεικνύονται ως δυναμικά ομαδοποιούνται σε τρεις ευρύτερες κατηγορίες – «**Επαγγέλματα Διοίκησης και Οικονομίας**»,

¹ Στην ταξινόμηση των επαγγελμάτων κατά ISCO 08, κάθε ευρεία κατηγορία επαγγέλματος αντιστοιχίζεται με έναν μοναδικό μονοψήφιο κωδικό. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των ψηφίων του κωδικού σε κάθε σε κάθε κατηγορία, τόσο εξειδικεύονται τα επαγγέλματα εντός αυτής. Η εξειδίκευση φτάνει μέχρι το τετραψήφιο επίπεδο ανάλυσης. Στην παρούσα έρευνα, τα στοιχεία αφορούν σε διψήφιο επίπεδο ανάλυσης.

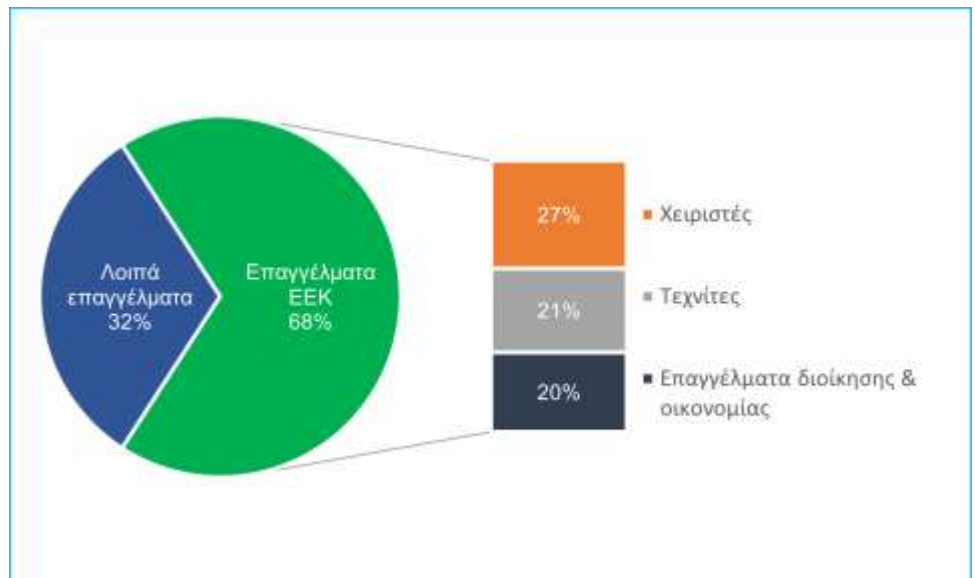

«Τεχνίτες» και «Χειριστές» - και επιχειρείται η αντιστοίχιση των επαγγελμάτων κάθε ευρύτερης κατηγορίας με ενδεικτικές θεματικές περιοχές εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σκοπός είναι, μέσω αυτής της ανάλυσης, να προκύψουν ουσιαστικές εισροές πληροφόρησης για τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με πυξίδα τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Το 2019, η απασχόληση στα επαγγέλματα ΕΕΚ στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους αντιστοιχούσε στο 68% της απασχόλησης επί του συνόλου των επαγγελμάτων, όταν για το σύνολο της οικονομίας, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 37%. Μεταξύ των επαγγελμάτων ΕΕΚ, την πολυπληθέστερη κατηγορία αποτελούν οι «Χειριστές» (27%) και ακολουθούν οι «Τεχνίτες» και τα «Επαγγέλματα Διοίκησης και Οικονομίας» με μικρή διαφορά μεταξύ τους (Δ5). Αυτό σημαίνει ότι η προοπτική μετασχηματισμού του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, με επέκταση των κρίσιμων παραγωγικών κλάδων σε όρους παραγωγής και απασχόλησης, θα δημιουργήσει περαιτέρω ζήτηση για ανθρώπινο δυναμικό στα επαγγέλματα της ΕΕΚ.

Δ5. Μερίδιο της απασχόλησης ανά επαγγελματική κατηγορία στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους, 2019 (%)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

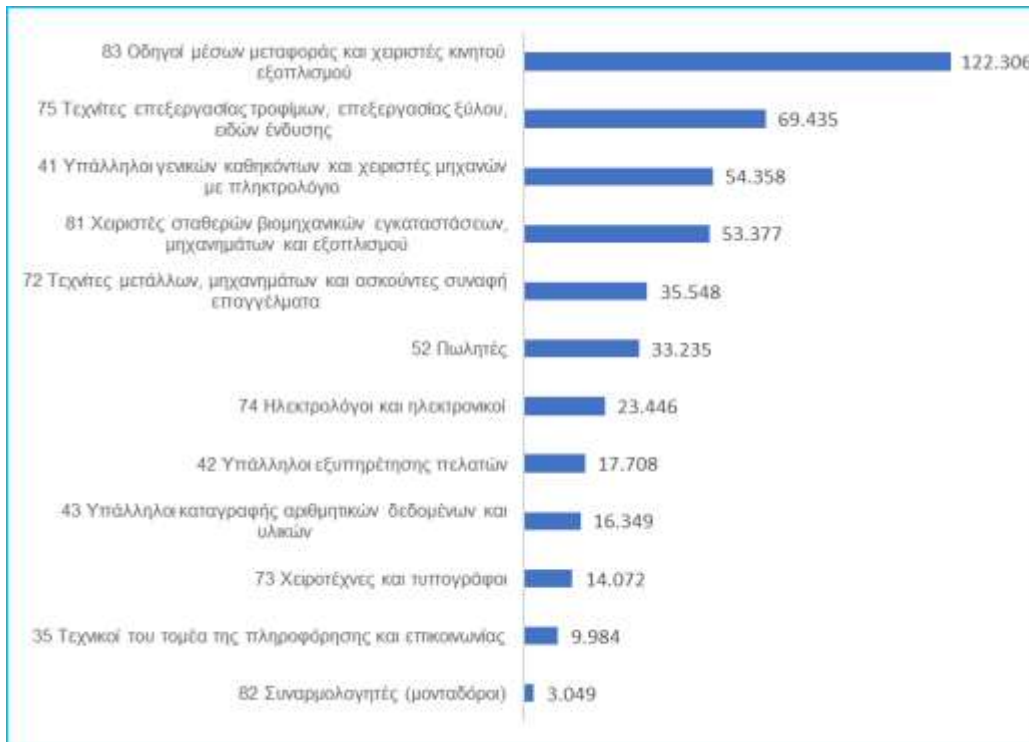
Μεταξύ των ετών 2013 και 2019 καταγράφηκε αύξηση της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους και για τις τρεις ευρείες κατηγορίες επαγγελμάτων. Οι καλύτερες επιδόσεις εντοπίζονται στα «Επαγγέλματα διοίκησης και οικονομίας», όπου η απασχόληση αυξήθηκε σημαντικά σε όλες τις επιμέρους ειδικότητες. Ακολουθούν οι «Χειριστές», με αξιόλογη αύξηση της απασχόλησης στους «Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων» και στους «Οδηγούς μέσων μεταφοράς και κινητού εξοπλισμού». Στους «Τεχνίτες», η κατηγορία «Ηλεκτρολόγοι και Ηλεκτρονικοί» ήταν αυτή που κατέγραψε την υψηλότερη αύξηση απασχόλησης.

Όσον αφορά τώρα στο μέγεθος της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους το 2019, πολυπληθέστερο επάγγελμα, και μάλιστα με μεγάλη διαφορά από τα υπόλοιπα, ήταν αυτό των «Οδηγών μέσων μεταφοράς και χειριστών κινητού εξοπλισμού», όπου ο αριθμός των απασχολούμενων ξεπέρασε τους 122.000 Τα επόμενα τρία πολυπληθέστερα επαγγέλματα είναι οι «Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης και ασκούντες συναφή επαγγέλματα», οι «Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με ηλεκτρολόγιο» και οι «Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού». Σε αυτές τις κατηγορίες, η απασχόληση το 2019 κυμάνθηκε από 50.000 έως 70.000 άτομα (Δ6).

Δ6. Πολυπληθέστερα επαγγέλματα ΕΕΚ στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους, 2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Από τη μεταβολή και το μέγεθος της απασχόλησης σε ετήσια βάση, υπολογίζεται ο μέσος δυναμισμός² των επαγγελμάτων ΕΕΚ στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους για την περίοδο 2014-2019 (όπου τα στοιχεία είναι στατιστικώς επαρκή). Ασφαλώς, η εξειδίκευση της ανάλυσης ανά Περιφέρεια και παραγωγικό κλάδο διαφοροποιεί την κατάσταση της ζήτησης των επαγγελμάτων, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Περιφέρειας. Ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο της εκπροσώπησής του στα περιφερειακά Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ), έχει διενεργήσει επιμέρους αναλύσεις για την ανάδειξη των δυναμικών και πολυπληθών επαγγελμάτων ΕΕΚ ανά περιφέρεια και, όπου αυτό είναι στατιστικώς επιτρεπτό, ανά επιμέρους κλάδο εντός της περιφέρειας.

Ο πίνακας που ακολουθεί (Δ7) συνοψίζει τα πολυπληθή και δυναμικά επαγγέλματα της ΕΕΚ στους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, αντιστοιχίζοντάς τα με προτεινόμενες θεματικές περιοχές εκπαίδευσης και κατάρτισης.

² Ο μέσος δυναμισμός αναφέρεται στον μέσο αλυσωτό δείκτη δυναμισμού για την περίοδο 2014-2019. Ο τελευταίος προκύπτει από τον μέσο όρο του δείκτη δυναμισμού για κάθε ζεύγος διαδοχικών ετών, ο οποίος υπολογίζεται ως εξής: $\text{Δείκτης δυναμισμού} = (\text{Απασχόληση}_t - \text{Απασχόληση}_{t-1}) * (\text{Απασχόληση}_t / \text{Απασχόληση}_{t-1})$

Δ7. Τα δυναμικά και πολυπληθή επαγγέλματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους και οι προτεινόμενες θεματικές περιοχές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την περίοδο 2013-2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΣΕΒ

Ευρύτερη κατηγορία επαγγελματιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	Επαγγέλματα (διψήφιος ISCO 08)	Θεματική περιοχή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Επαγγέλματα διοίκησης και οικονομίας	35 Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας	Εφαρμογές πληροφορικής και πολυμέσων Ανάπτυξη λογισμικού Τεχνική υποστήριξη, συντήρηση και επισκευή συστημάτων και δικτύων υπολογιστών και τηλεπικοινωνιών
	41 Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληκτρολόγιο	Διοίκηση και οικονομία Εφαρμογές πληροφορικής Εξυπηρέτηση πελάτη
	42 Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών	
	43 Υπάλληλοι καταγραφής αριθμητικών δεδομένων και υλικών	Διοίκηση και οικονομία Εφαρμογές πληροφορικής Διαχείριση αποθήκης και συστημάτων εφοδιασμού Υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας (Logistics)
	52 Πωλητές	Εμπορία, διαφήμιση και προώθηση προϊόντων, δημόσιες σχέσεις και επικοινωνία Διοίκηση και οικονομία Εφαρμογές πληροφορικής Εξυπηρέτηση πελάτη
Τεχνίτες	73 Χειροτέχνες και τυπογράφοι	Τεχνολογία εκτυπώσεων, τεχνολογία υλικών, ψηφιακή τεχνολογία στο χώρο των γραφικών τεχνών, συντήρηση μηχανών
	74 Ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρονικοί	Εγκατάσταση και συντήρηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, συστημάτων και δικτύων
	75 Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης	Τεχνολογία τροφίμων και ποτών Έλεγχος ποιότητας τροφίμων και ποτών Τεχνολογία ενδύματος, υποδήματος, σχεδίασης Ξυλουργική, επιπλοποιία
Χειριστές	81 Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού	Επισκευή, συντήρηση μηχανολογικών, θερμικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων Εργαλειομηχανές Αυτοματισμός Μηχανοτρονική Εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων ψύξης, αερισμού και κλιματισμού
	82 Συναρμολογητές (μονταδόροι)	Μηχανολογία, συντήρηση και επιθεώρηση βιομηχανικού εξοπλισμού, μελέτη τεχνικών πηγών, συναρμολόγηση μηχανών
	83 Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	Αμαξώματα και μηχανολογικά συστήματα οχημάτων και εξοπλισμού Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά συστήματα οχημάτων και εξοπλισμού

Γ. Οι σχετικοί μισθοί των δυναμικών επαγγελμάτων της ΕΕΚ

Ο υψηλός δείκτης δυναμισμού ενός επαγγέλματος υποδηλώνει ότι απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων στο επάγγελμα αυτό (2019) ή/και ότι ο αριθμός των εργαζομένων έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια (2013-2019). Δηλαδή, ο υψηλός δείκτης δυναμισμού ενός επαγγέλματος συνιστά ένδειξη ότι το επάγγελμα είναι υψηλής ζήτησης.

Ο μέσος μισθός ενός επαγγέλματος, σε σχέση με το μέσο μισθό της οικονομίας, μπορεί να αναδείξει τη σχέση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης για ανθρώπινο δυναμικό στο επάγγελμα αυτό: όταν ο μέσος μισθός ενός επαγγέλματος της ΕΕΚ είναι υψηλότερος (χαμηλότερος) από τον μέσο μισθό της οικονομίας, τότε πιθανώς καταγράφεται υπερβάλλουσα ζήτηση (προσφορά) για το ανθρώπινο δυναμικό στο εν λόγω επάγγελμα. Δηλαδή οι επιχειρήσεις ζητούν περισσότερους (λιγότερους) εργαζομένους, από αυτούς που προσφέρουν την εργασία τους στο εν λόγω επάγγελμα.

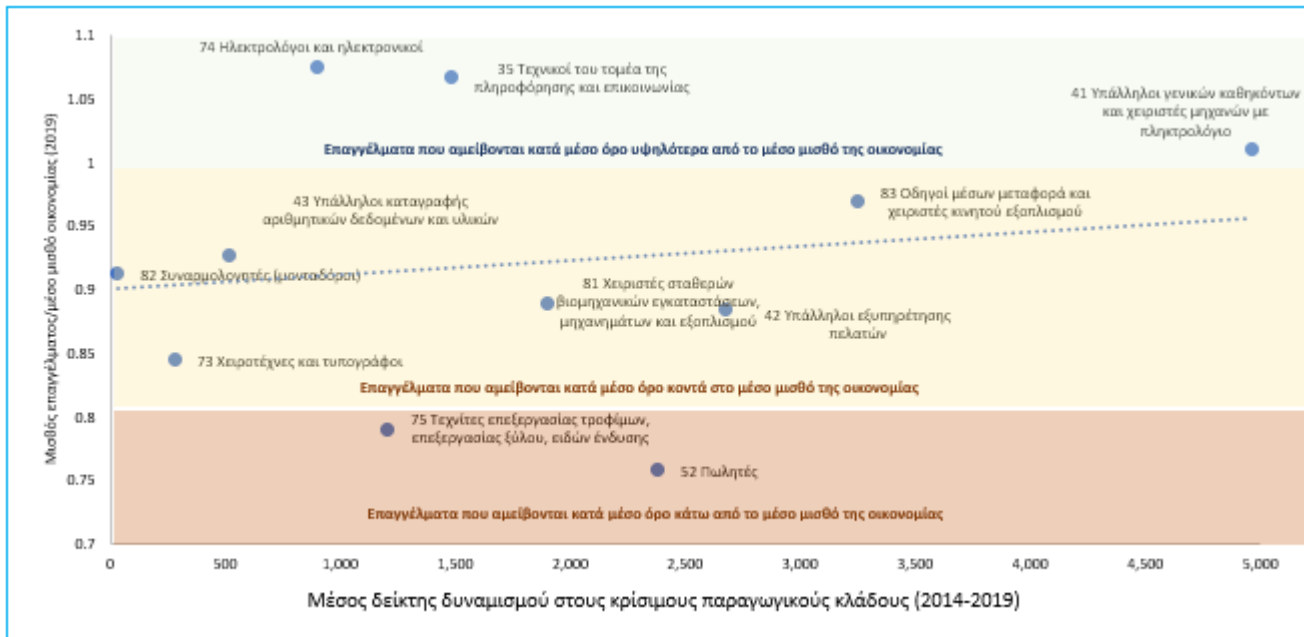
Οι μέσοι μισθοί ορισμένων δυναμικών επαγγελμάτων των κρίσιμων παραγωγικών κλάδων, όπως των: «Ηλεκτρολόγων και ηλεκτρονικών», «Τεχνικών του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας» και «Υπάλληλων γενικών καθηκόντων και χειριστών μηχανών με πληκτρολόγιο» είναι υψηλότεροι από τον μέσο μισθό της οικονομίας, γεγονός που συνιστά ένδειξη υπερβάλλουσας ζήτησης για ανθρώπινο δυναμικό στα εν λόγω επάγματα. Επιπλέον, οι μέσοι μισθοί ορισμένων δυναμικών επαγγελμάτων χαμηλών τυπικών προσόντων, όπως είναι οι «Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού», οι «Συναρμολογητές (μονταδόροι)» και οι «Χειριστές σταθερών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού» βρίσκονται πολύ κοντά στο μέσο μισθό της οικονομίας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αμοιβή των τυπικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού για τα εν λόγω επάγματα, όπως και για τους «Ηλεκτρολόγους και ηλεκτρονικούς», είναι χαμηλή σε σχέση με άλλα επάγματα υψηλών προσόντων (για παράδειγμα αυτών για τα οποία απαιτείται πανεπιστημιακή εκπαίδευση), θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι ο μέσος μισθός τους βρίσκεται κοντά στο μέσο μισθό της οικονομίας ή τον υπερβαίνει, εξαιτίας της υπερβάλλουσας ζήτησης εκ μέρους των επιχειρήσεων για ανθρώπινο δυναμικό στα επάγματα αυτά.

Επιπλέον, προκύπτει θετική σχέση μεταξύ του δείκτη δυναμισμού και του σχετικού μισθού ενός επαγγέλματος (λόγος του μέσου μισθού του επαγγέλματος προς τον μέσο μισθό της οικονομίας). Δηλαδή, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης δυναμισμού του επαγγέλματος, τόσο υψηλότερος είναι και ο σχετικός μισθός του (Δ8).

Δ8. Δυναμισμός* και σχετικός μισθός επαγγελματιών**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ, επεξεργασία ΣΕΒ

* Αλυσωτός μέσος δείκτης δυναμισμού 2014-2019

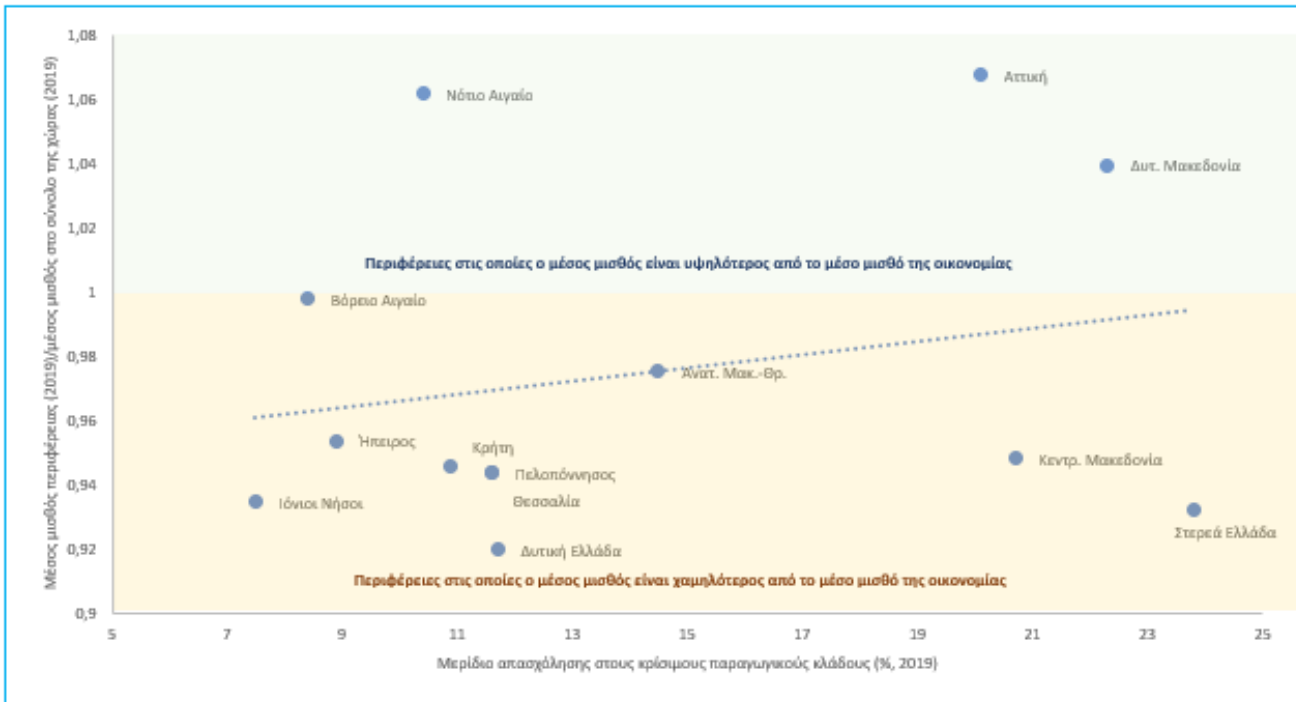
** Μέσος μισθός του επαγγέλματος προς τον μέσο μισθό της οικονομίας για το 2019

Από την ανάλυση των σχετικών μισθών, προκύπτει θετική σχέση μεταξύ της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους και του μέσου μισθού μιας περιφέρειας. Δηλαδή, όσο μεγαλύτερη είναι η απασχόληση σε μια Περιφέρεια στους κλάδους της Μεταποίησης, των Logistics, της Ενέργειας και των ΤΠΕ, τόσο υψηλότερος είναι ο μέσος μισθός της περιφέρειας σε σχέση με τον μέσο μισθό στο σύνολο της χώρας (Δ9). Επιπλέον, σε δύο από τις τέσσερις Περιφέρειες, στις οποίες οι κλάδοι ενδιαφέροντος ΣΕΒ είναι εκτεταμένοι σε όρους απασχόλησης και, πιο συγκεκριμένα, στην Αττική και στη Δυτική Μακεδονία (Δ3), ο μέσος μισθός είναι υψηλότερος από τον μέσο μισθό της χώρας. Αυτό σημαίνει ότι η αύξηση της απασχόλησης σε κλάδους που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως είναι η Μεταποίηση και οι ΤΠΕ, μπορεί να επηρεάσει θετικά τον μέσο μισθό μιας Περιφέρειας.

Δ9. Μερίδιο απασχόλησης σε κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους και μέσος μισθός περιφερειών*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ, επεξεργασία ΣΕΒ

* Μέσος μισθός περιφέρειας προς μέσο μισθό της οικονομίας για το 2019

Ο μέσος μισθός του επαγγέλματος σε μια περιφέρεια ως προς τον μέσο μισθό του ίδιου του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας συνιστά ένδειξη πιθανής ανισοροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης ανθρώπινου δυναμικού στο εν λόγω επάγγελμα, σε περιφερειακό επίπεδο. Όταν για παράδειγμα, ο μέσος μισθός ενός επαγγέλματος σε μια περιφέρεια υπολείπεται του μέσου μισθού του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας, αυτό συνιστά ένδειξη υπερβάλλουσας προσφοράς ανθρώπινου δυναμικού στο επάγγελμα στη συγκεκριμένη Περιφέρεια. Αντίθετα, όταν ο μέσος μισθός ενός επαγγέλματος σε μια Περιφέρεια υπερβαίνει τον μέσο μισθό του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας, αυτό συνιστά ένδειξη υπερβάλλουσας ζήτησης για ανθρώπινο δυναμικό στο επάγγελμα στη συγκεκριμένη περιφέρεια. Από την ανάλυση των σχετικών μισθών των δυναμικών επαγγελμάτων ενδιαφέροντος ΣΕΒ σε περιφερειακό επίπεδο προκύπτουν τα εξής (Δ10):

- Στις περιφέρειες στις οποίες καταγράφηκε η υψηλότερη αύξηση της απασχόλησης στη Μεταποίηση, δηλαδή στην Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, την Κεντρική Μακεδονία, την Στερεά Ελλάδα και την Αττική (Δ4) οι μισθοί ορισμένων επαγγελμάτων, κυρίως της Μεταποίησης, είναι υψηλότεροι από τους μέσους μισθούς αυτών των επαγγελμάτων στο σύνολο της χώρας. Για παράδειγμα, ο μέσος μισθός των «Ηλεκτρολόγων και ηλεκτρονικών» στην Αττική, στη Στερεά Ελλάδα και στη Δυτική Μακεδονία είναι υψηλότερος από τον μέσο μισθό του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας. Επίσης, ένας «Τεχνίτης επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης», ο οποίος εργάζεται στην Περιφέρεια Αττικής, Στερεάς Ελλάδας ή της Δυτικής Μακεδονίας, αμείβεται κατά μέσο όρο με υψηλότερο μισθό σε σχέση με τον μέσο μισθό του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας. Το ίδιο συμβαίνει για τους «Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού» και για τους «Οδηγούς μέσω μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού», οι οποίοι εργάζονται στην Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, την Στερεά Ελλάδα και τη Δυτική Μακεδονία και στην Ανατολική Μακεδονία.

- Ο μέσος μισθός των «Τεχνικών του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας» στις περιφέρειες της Θεσσαλίας, της Αττικής και της Ηπείρου, στις οποίες αυξήθηκε σημαντικά η απασχόληση στις ΤΠΕ την περίοδο 2013-2019 (**Δ4**) είναι υψηλότερος από τον μέσο μισθό στο σύνολο της οικονομίας.
- Στις περισσότερες Περιφέρειες, στις οποίες οι κρίσιμοι παραγωγικοί κλάδοι είναι εκτεταμένοι σε όρους απασχόλησης, όπως στις περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας, της Δυτικής Μακεδονίας, της Στερεάς Ελλάδας και της Αττικής, ο μέσος μισθός πολλών δυναμικών επαγγελματιών ενδιαφέροντος, είναι υψηλότερος από τον μέσο μισθό των επαγγελματιών στο σύνολο της χώρας.
- Στην Κεντρική Μακεδονία, παρά την αύξηση της απασχόλησης και τη συγκέντρωση σημαντικού μέρους της απασχόλησης στους κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους (**Δ3** και **Δ4**), οι μέσοι μισθοί των δυναμικών επαγγελματιών ενδιαφέροντος υπολείπονται των μέσων μισθών των επαγγελματιών αυτών στο σύνολο της χώρας, με εξαίρεση τους «Υπαλλήλους εξυπηρέτησης πελατών» και τους «Χειροτέχνες και τυπογράφους», αναδεικνύοντας το περιθώριο για περαιτέρω επέκταση των κλάδων αυτών.

Δ10. Μέσος μισθός του επαγγέλματος ανά περιφέρεια προς μέσο μισθό του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας, Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ, επεξεργασία ΣΕΒ

Περιφέρειες στις οποίες ο μέσος μισθός του επαγγέλματος υπολείπεται του μέσου μισθού του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας	Επάγγελμα	Περιφέρειες στις οποίες ο μέσος μισθός του επαγγέλματος υπερβαίνει τον μέσο μισθό του επαγγέλματος στο σύνολο της χώρας
Δυτική Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία, Πελοπόννησος, Ανατολική Μακεδονία Θράκη	35 Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας	Κρήτη, Θεσσαλία, Αττική, Ήπειρος Νότιο Αιγαίο
Θεσσαλία, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Ήπειρος Νότιο Αιγαίο, Δυτική Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα, Κρήτη, Ιόνιοι Νήσοι	41 Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληροφορολογία	Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Ελλάδα, Αττική Πελοπόννησος
Βόρειο Αιγαίο, Πελοπόννησος, Δυτική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη	42 Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών	Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Ιόνιοι Νήσοι Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα
Θεσσαλία, Δυτική Μακεδονία, Βόρειο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Ελλάδα Ήπειρος, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Πελοπόννησος	52 Πωλητές	Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Ιόνιοι Νήσοι Αττική
Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Αττική Δυτική Ελλάδα	73 Χειροτέχνες και τυπογράφοι	Πελοπόννησος, Ιόνιοι Νήσοι, Κεντρική Μακεδονία, Κρήτη
Βόρειο Αιγαίο, Ιόνιοι Νήσοι, Δυτική Ελλάδα, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Κρήτη, Ήπειρος	74 Ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρονικοί	Αττική, Νότιο Αιγαίο, Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία
Πελοπόννησος, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Θεσσαλία, Ήπειρος, Κρήτη	75 Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης	Βόρειο Αιγαίο, Αττική, Νότιο Αιγαίο Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία, Δυτική Ελλάδα, Ιόνιοι Νήσοι
Θεσσαλία, Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα, Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος	81 Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού	Νότιο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, Κρήτη, Στερεά Ελλάδα Δυτική Μακεδονία
Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Αττική	82 Συναρμολογητές (μονταδόροι)	Στερεά Ελλάδα
Δυτική Ελλάδα, Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Κρήτη, Ήπειρος, Ιόνιοι Νήσοι Πελοπόννησος	83 Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	Ανατολική Μακεδονία- Θράκη, Θεσσαλία Στερεά Ελλάδα, Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο

Συμπεράσματα και προτάσεις πολιτικής για την κατεύθυνση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων

Την περίοδο 2013-2019 η απασχόληση σε κρίσιμους παραγωγικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας παρουσίασε αξιόλογη δυναμική, η οποία αποτυπώθηκε στην αύξηση του μεριδίου της ως προς τη συνολική απασχόληση.

Στην πλειονότητα των περιφερειών καταγράφηκε επίσης σημαντική άνοδος της απασχόλησης στους εν λόγω κλάδους και, ακόμη περισσότερο, στις περιφέρειες εκείνες με μερίδιο απασχόλησης υψηλότερο από 20% το 2019.

Τα πολυπληθή και δυναμικά επαγγέλματα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατέχουν τη μερίδα του λέοντος στην απασχόληση εντός των κρίσιμων αυτών παραγωγικών κλάδων και, στην πλειονότητά τους, ο αριθμός των απασχολούμενων σε αυτούς κατέγραψε σημαντική αύξηση μεταξύ των ετών 2013 και 2019.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις καταδεικνύουν τη σημασία των επαγγελμάτων της ΕΕΚ για την ανάπτυξη των δυναμικών και παραγωγικών κλάδων της οικονομίας και υποδεικνύουν διαδρομές επαγγελματικού προσανατολισμού με ευαίωτες προοπτικές απασχόλησης. Ως εκ τούτου, αναδεικνύουν την αναγκαιότητα ουσιαστικής αναβάθμισης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε συγκεκριμένη κατεύθυνση σύγχρονου παραγωγικού μετασχηματισμού.

Η αντιστοίχιση των δυναμικών και πολυπληθών επαγγελμάτων ΕΕΚ με θεματικές περιοχές εκπαίδευσης και κατάρτισης φιλοδοξεί να αποτελέσει πολύτιμη εισροή και οδηγό για τον ουσιαστικό ανασχεδιασμό των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών φορέων (ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, Σχολές Μαθητείας ΟΑΕΔ).

Επιπλέον, ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο της εκπροσώπησής του στα περιφερειακά Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ), έχει εξειδικεύσει την ανάλυση για τα πολυπληθή και δυναμικά επαγγέλματα ανά περιφέρεια και, όπου τα στοιχεία το επιτρέπουν, ανά παραγωγικό κλάδο εντός περιφέρειας. Επίσης, προτείνει τη διεξαγωγή συζήτησης ώστε τα ευρήματα αυτά να αξιοποιηθούν από τους αρμοδίους φορείς (Υπ. Παιδείας, Υπ. Εργασίας, ΟΑΕΔ, ΕΣΠΑ, κα).

Για να αποφέρει ουσιαστικά οφέλη, η προσαρμογή των περιφερειακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρέπει να συμπληρωθεί από παρεμβάσεις στα λεγόμενα Ρυθμιζόμενα Τεχνικά Επαγγέλματα, με γνώμονα την άρση των αγκυλώσεων που δημιουργούν προσκόμματα στη δυνατότητα των επιχειρήσεων να καλύπτουν τις ανάγκες τους με εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό από αυτές τις επαγγελματικές κατηγορίες.

Ε. Μεθοδολογία της έρευνας

Το παρόν κείμενο αντλεί και επεξεργάζεται ετήσια στοιχεία από την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με την απασχόληση και αφορά στην περίοδο 2013-2019. Τα στοιχεία παρέχουν ανάλυση ανά:

- Περιφέρεια
- Επάγγελμα, βάσει της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08)
- Κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, βάσει της «Στατιστικής Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08)

Ο δείκτης δυναμισμού λαμβάνει υπόψη του το μέγεθος (αριθμός απασχολούμενων) και την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της απασχόλησης και υπολογίζεται ως ακολούθως:

$$\text{Δείκτης δυναμισμού} = (\text{Απασχόληση}_t - \text{Απασχόληση}_{t-1}) * (\text{Απασχόληση}_t / \text{Απασχόληση}_{t-1})$$

Ο μέσος αλυσωτός δείκτης δυναμισμού για την περίοδο 2014-2019 προκύπτει από το μέσο όρο του δείκτη δυναμισμού για κάθε ζεύγος ετών t και t-1.

Ως κρίσιμοι παραγωγικοί κλάδοι της οικονομίας ορίζονται οι εξής:

- **Μεταποίηση:** κλάδοι ΣΤΑΚΟΔ 08 από 10 έως 33
- **Logistics:** Κλάδοι 49 Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών, 51 Αεροπορικές μεταφορές, 52 Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, 53 Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.
- **Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών:** Κλάδοι 61 Τηλεπικοινωνίες, 62 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες, 63 Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
- **Ενέργεια:** Κλάδος 35 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού.
- **Εξόρυξη:** Κλάδοι 05 Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη, 06 Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, 07 Εξόρυξη μεταλλευμάτων, 08 Λοιπά ορυχεία και λατομεία και 09 Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης

Τα **Επαγγέλματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης** περιλαμβάνουν Επαγγέλματα των κατηγοριών 4 έως 9 της ταξινόμησης ISCO 08, με εξαίρεση το επάγγελμα «Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και της επικοινωνίας», το οποίο εντάσσεται στην κατηγορία 3 της συγκεκριμένης ταξινόμησης.

Οικονομικά Στοιχεία Μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€331 δισ.
64% συνόλου

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€58 δισ.
46% συνόλου

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€71 δισ.
40% συνόλου

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,6 δισ.
41% συνόλου

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

221.000
12% συνόλου

ΜΙΣΘΟΙ

€5,5 δισ.
20% συνόλου

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,3 δισ.
24% συνόλου

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,2 δισ.
27% συνόλου

Τα ποσοστά αναφέρονται στο σύνολο: α) 33 χιλ. οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2019 (ενεργητικό, ίδια κεφάλαια, πωλήσεις και κέρδη), β) των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα (εργαζόμενοι), γ) των τακτικών αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ (μισθοί και ασφαλιστικές εισφορές) και δ) των εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων (φόροι).

Πηγή: Εκτιμήσεις ΣΕΒ με βάση στοιχεία 2019 από ICAP, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ.

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

